

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/510
Karar No : 1983/592

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : Rıza Şanlı

O L A Y : 21.1.1980 günü sanığın evinde yapılan aramada 150 adet 9 mm çapında ve bir adet 7.65 mm çapında fişek bulunduğu ileri sürülerek 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle Tokat C.Savcılığı'nın a hakkında kamu davası açılmıştır.

Tokat Asliye Ceza Mahkemesi, 7.4.1981 gününde, esas 1980/554, karar 1981/157 sayılı ile; sanığın adam öldürme suçundan hükümlü iken cezaevinden kaçtığı ve kaçak gezdiği sırada tabanca ve mermi satarak geçimini sürdürdüğü ve 18.7.1980 günü yakalandığında üzerinde iki adet tabanca ile 80 mermi bulunduğu ve bu yüzden ayrıca açılan kamu davasında Tokat Ağır Ceza Mahkemesi'nin 10.11.1980 günlü, 1980/194-175 sayılı kararında 6136 sayılı Yasa'nın 12/1. maddesine münas olan suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesi kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı verdiği ve 21.1.1980 günlü, atılı suçun da o dava ile irtibatlı bulunduğu belirtilerek görevsizliğe ve dosyanın Erzincan Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde görülen Tokat Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1980/194 esas sayılı dosyası ile birleştirilmesine, karar vermiştir.

Erzincan 3.Ordu Sıkıyönetim Komutanlığı, 3.6.1981 gününde, 1981/5448 sayılı ile 1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesi gereğince dosyayı Tokat C.Savcılığı'na iade etmiştir.

Tokat Asliye Ceza Mahkemesi, 10.11.1981 gününde, 1981/290-448 sayılı ile; dosyanın Erzincan 3.Ordu Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderilerek 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesi uyarınca komutanlığın görüşünün alınmasına bu itibarla usulî işlemlerin durdurulmasına karar vermiştir.

3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı, 19.2.1982 gün, 1982/8523 sayılı ile; (sanık hakkında verilecek görevsizlik kararının kesinleştirilmesini müteakip dosyanın sıkıyönetim komutanlığına gönderilmesini) belirtmiştir.

Tokat Asliye Ceza Mahkemesi, 1.4.1982 gününde, 1982/38-159 sayılı ile; sanık hakkında açılan işbu kamu davasının Tokat Ağır Ceza Mahkemesi'nin 10.11.1980 gününde, 1980/194-175 sayılı görevsizlik kararı verdiği dosya ile irtibatlı bulunduğu anlaşıldığından görevsizliği ve dosyanın Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderilmesine karar vermiştir.

Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 19.7.1982 tarihinde, 1982/286 esas sayı ile; atılı suçun sıkıyönetim ilan ve faaliyetleriyle ilişkili olduğuna dair bir kanıt bulunmadığı ve esasen Tokat Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararlarıyla gönderdiği dosyada da sıkıyönetim mahkemesince görevsizlik kararı verildiği ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nce Adli Yargı'nın görevli bulunduğu hakkında karar verilmiş olmasına göre sıkıyönetim mahkemesinde görülen bir dava ile bağlantı koşulunun da gerçekleşmediği nedenleriyle Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanasına vararak, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergin Argon'un katılmaları ile yaptığı 31.10.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, bunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Yukarıda açıklandığı üzere Tokat Asliye Ceza Mahkemesi'nin 1.4.1982 günlü görevsizlik kararı üzerine Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi görevli Yargı yerinin belirlenmesi için başvuruda bulunmuştur.

Atılı suçun sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki koşul gerçekleşmemiştir.

Sanığın dosya içeriğine göre siyasal-ideolojik eylemlere karıştığı hakkında bir bulgu ve kanıt mevcut değildir. Öte yandan Uyuşmazlık Mahkememiz Ceza Bölümünün 26.10.1981 günlü, 1981/692-621 sayılı kararının incelenmesinde, sanığın 18.7.1980 günü yapılan aramada üzerinde iki adet tabanca ve mermilerinin bulunduğu ileri sürülerek 6136 sayılı Yasaya aykırı davranış suçundan açılan kamu davasında Tokat Ağır Ceza Mahkemesinde 10.11.1980 tarihinde, 1980/194-175 sayı ile görevsizlik kararı verilmesi/ ^{ÜZERİNE} Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nce de 13.5.1981 tarihinde, 1981/9 sayı ile; 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca yapılan başvuru üzerine güncel nitelikteki suçla ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği ve bu nedenle Tokat Ağır Ceza Mahke-

.../...

mesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

Açıklanan şu durum muvacehesinde, sanığa atılı suçun, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre 1402 sayılı Yasa'nın 13/b. maddesindeki bağlantı koşulu gerçekleşmemiştir.

Bu nedenlerle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Tokat Asliye Ceza Mahkemesi'nin 1.4.1982 günlü, 1982/38-159 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle başvurunun kabulü ile Tokat Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1.4.1982 günlü, 1982/38-159 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 31.10.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

Ergun Argon

İll.
G/T.